

Niezależny Hufiec Harcerstwa Polskiego "LS-Kaszuby"

Regulamin Stopni Harcerskich

Stockholm 2015

I. Przepisy wstępne

§ 1

1. Regulamin określa tryb zdobywania:

- a) gwiazdek zuchowych,
- b) stopni harcerskich.

2. Załącznikami do Regulaminu są:

- a) idea i sylwetki poszczególnych stopni harcerzy,
- b) wymagania na gwiazdki zuchowe, stopnie harcerzy.

§ 2

1. Drużynowy (a) jest odpowiedzialny (a) za prowadzenie prób zdobywanych gwiazdek i stopni harcerskich. Stopnie przyznaje Komendant Hufca. Dokumentacja prób znajduje się odpowiednio w archiwum gromady zuchów, drużyny harcerzy, drużyny wędrowników i kręgu harcerzy starszych lub hufcu.

2. Zadaniem hufcowego jest czuwanie nad poziomem zdobywanych gwiazdek zuchowych oraz stopni harcerskich, a także przestrzeganiem postanowień niniejszego regulaminu w drużynach wchodzących w skład hufca.

3. Stopnie Harcerza Orlego/Wędrowniczki i Harcerza (Harcerki) Rzeczypospolitej zdobywane są w Kapitułe Stopni Harcerskich. Dokumentacja prób znajduje się w archiwum Kapituły.

4. Zadaniem hufcowego jest sprawowanie nadzoru organizacyjnego nad Kapitułą Stopni Harcerskich i czuwanie nad przestrzeganiem przez nią postanowień niniejszego regulaminu.

II. Nazwy gwiazdek i stopni, oznaczenie i przedziały wiekowe

§ 3

W NHP "LS-Kaszuby" można zdobyć następujące gwiazdki i stopnie harcerskie:

Nazwa gwiazdki	Oznaczenie	Wiek
Pierwsza gwiazdka	Jedna Gwiazdka pod Znaczką Zucha	7-8 lat
Druga gwiazdka	Dwie Gwiazdki pod Znaczką Zucha	8-9 lat
Trzecia gwiazdka	Trzy Gwiazdki pod Znaczką Zucha	10-11 lat

Nazwa stopnia	Oznaczenie	Wiek
Młodzik/Ochotniczka	Krzyż harcerski	11 - 13 lat
Wywiadowca/Tropicielka	Srebrna lilijka nabita na krzyżu harcerskim	12 - 14 lat
Ćwik/Samarytanka	Złota lilijka nabita na krzyżu harcerskim	13 - 16 lat
Harcierz Orli/Wędrowniczka	Złota lilijka i złoty krąg nabite na krzyżu harcerskim	15 - 18 lat
Harcierz(a) Rzeczypospolitej	Złota lilijka, złoty krąg i złoty wieniec nabite na krzyżu harcerskim	Otwarcie od 17 roku życia, przyznanie od 18 roku życia

III. Obietnica Zucha i Przyrzeczenie Harcerskie

§ 4

1. Zuch składa Obietnicę Zucha i otrzymuje Znaczek Zucha na podstawie decyzji drużynowego po minimum trzymiesięcznym pobycie w gromadzie.
2. Obietnicę Zucha można złożyć tylko na ręce instruktora NHHP "LS-Kaszuby".
3. Harcierz/Harcerka składa Przyrzeczenie Harcerskie i otrzymuje Krzyż Harcerski niezwłocznie po zdobyciu pierwszego stopnia.
4. Osoba dorosła jest dopuszczona do złożenia Przyrzeczenia Harcerskiego i otrzymuje Krzyż Harcerski decyzją hufcowego, po odbyciu próby harcerza dorosłego.
5. Przyrzeczenie Harcerskie można złożyć tylko na ręce instruktora NHHP "LS-Kaszuby".

IV. Prowadzenie prób i zdobywanie gwiazdek zuchowych

§ 5

1. Za opracowanie prób i realizację wymogów na gwiazdki zuchowe odpowiedzialny jest drużynowy (wódz) gromady zuchów.
2. Gdy gromadę prowadzi pełniący obowiązki drużynowego (wodza) gromady zuchów, opracowuje on próby i realizuje wymagania na gwiazdki zuchowe we współpracy z opiekunem gromady.
3. Warunkiem rozpoczęcia zdobywania gwiazdki jest osiągnięcie przez zucha odpowiedniego wieku, który określa §3.
4. Rozpoczęcie zdobywania, realizacja wymogów, przyznanie gwiazdki jest aktem obrzędowym i odbywa się według obrzędowości gromady.
5. Przyznanie gwiazdki następuje po zrealizowaniu wymagań.
6. Gwiazdki zuchowe przyznaje drużynowy (wódz) gromady zuchów lub pełniący obowiązki drużynowego (wodza) gromady zuchów przy udziale opiekuna gromady.

V. Prowadzenie prób i zdobywanie stopni młodzika/ochotniczki, wywiadowcy/tropicielki oraz ćwika/samarytanki

§ 6

1. Próby na stopień młodzika/ochotniczki, wywiadowcy/tropicielki i ćwika/samarytanki otwiera, prowadzi oraz zamyka rozkazem hufcowy przy współudziale drużynowego(ej).
2. Gdy drużynę prowadzi pełniący(ca) obowiązki drużynowego(ej), opracowuje on/ona próby i realizuje wymagania na stopnie we współpracy z opiekunem drużyny i hufcowym. Stopnie przyznaje hufcowy na wniosek pełniącego(ej) obowiązki drużynowego(ej).
3. Każdy stopień harcerski obejmuje trzy płaszczyzny:
 - a) *Idea stopnia - określa ogólny poziom umiejętności, obycia, wiedzy i wtajemniczenia harcerskiego odpowiadającego konkretnemu stopniowi. Wszystkie idee stopni pozwalają zorientować się w jaki sposób rozłożone zostały poziomy trudności na kolejnych etapach rozwoju harcerskiego.*
 - b) *Sylwetka stopnia - szczegółowy opis sylwetki harcerza/harcerki odpowiadającej idei stopnia w następujących dziedzinach: dojrzałość psychofizyczna, postawa harcerska, rozwój duchowy i doświadczenie harcerskie.*
 - c) *Wymagania na stopień - szczegółowy zakres wiedzy i umiejętności jakimi powinien/powinna wykazać się harcerz/harcerka zdobywający(a) stopień. Określone są w załączniku do niniejszego Regulaminu przez Komendanta Hufca i stanowią wspólne minimum obowiązujące wszystkich harcerzy/harcerki NHHP "LS-Kaszuby" posiadających dany*

stopień. Drużynowy(a) może uzupełnić ogólnie obowiązujący zestaw wymagań o wymagania dotyczące drużyny, które wynikają z jej zwyczajów i wprowadza je rozkazem.

4. W próbach na stopnie młodzika/ochotniczki, wywiadowcy/tropicielki i ćwika/samarytanki w przypadku wymagań z zakresu wtajemniczenia chrześcijańskiego (religijnego) hufcowy przy współpracy drużynowego(ej) powinien poświęcić więcej uwagi osobom mającym trudności w wierze lub szczerze poszukującym poprzez osobistą indywidualną pracę z kandydatem/kandydatką na stopień lub/i upoważnienie do tego innych zaufanych osób kompetentnych (np. inni instruktorzy, specjaliści, rodzice, duszpasterz, itd.).

5. Dopuszczenie do zdobywania stopnia następuje poprzez:

- a) osiągnięcie wymaganego wieku,
- b) wydanie karty zdobywania stopnia, która zawiera wymagania regulaminowe z zakresu wiedzy i umiejętności oraz może być uzupełniona o wymagania dodatkowe obowiązujące w drużynie,
- c) otwarcie próby na stopień powinno być ogłoszone rozkazem hufcowego lub w innej formie według tradycji drużyny.

6. Stopnie zdobywa się poprzez:

- a) wykazanie się wiedzą i umiejętnościami określonymi w wymaganiach na stopień,
- b) wykazanie się dojrzałością, postawą i doświadczeniem harcerskim określonymi w idei i sylwetce stopnia,
- c) zadaniem drużynowego jest tak prowadzić pracę z drużyną, żeby poprzez nabywanie wiedzy i umiejętności chłopiec/dziewczyna osiągał(a) postawę określoną w sylwetce stopnia.

7. Stopnie zdobywa się kolejno zgodnie z przedziałami wiekowymi zapisanymi w § 3 regulaminu z zastrzeżeniem uzasadnionych sytuacji opisanych w § 6 pkt 8 niniejszego regulaminu, przy czym:

- a) zuch trzeciej gwiazdki, po przejściu do drużyny harcerzy/harcerek rozpoczyna zdobywanie stopnia młodzika/ochotniczki bez realizacji próby harcerza/harcerki,
- b) w przypadku gdy do drużyny zgłasza się chłopiec/dziewczyna w wieku powyżej 13 lat, rozpoczyna zdobywanie stopni od niższego stopnia przewidzianego dla swojego wieku,
- c) w przypadku, gdy do drużyny zgłasza się osoba w wieku powyżej 16 lat, rozpoczyna zdobywanie stopni od stopnia ćwika/samarytanki lub w przypadku opisanym w § 4 ust. 4 realizuje próbę dorosłego harcerza/harcerki. Ostateczną decyzję co do trybu zdobywania stopni w przypadku osób wstępujących do harcerstwa w późniejszym wieku podejmuje hufcowy.

8. W przypadku zdobywania stopnia z pominięciem jednego lub kilku, jego zdobywanie odbywa się poprzez:

- a) wykazanie się wiedzą i umiejętnościami z zakresu wymagań na zdobywany stopień poszerzoną o zakres wymagany na niższe, pominięte stopnie,
- b) wykazanie się dojrzałością, postawą i doświadczeniem harcerskim określonym w sylwetce zdobywanego stopnia,

9. Prawidłowy tryb zdobywania stopni musi spełniać następujące warunki:

a) Każdy harcerz/harcerka zdobywający stopień powinien(a) mieć zapewnioną możliwość odbycia odpowiedniego okresu przygotowawczego, w trakcie którego będzie mógł(a) osiąść wymaganą wiedzę i umiejętności, zdobyć wymagane doświadczenie harcerskie oraz wykształcić w sobie cechy dojrzałości i postawy opisane w idei i sylwetce stopnia. Przy czym obowiązek prawidłowego przygotowania kandydatów do zdobycia stopnia spoczywa na hufcowym, drużynowym(ej) i zastępowych, którzy powinni tak układać programy zbiórek, wycieczek, biwaków i obozów aby kandydaci uczestnicząc w organizowanych zajęciach i wykonując polecane im zadania kształtowali w sobie pożądane cechy charakteru i postawy, a także zdobywali potrzebną wiedzę i umiejętności.

b) Dojrzałość i postawa kandydata/kandydatki powinny zostać skonfrontowane z sylwetką i ideą stopnia w formie indywidualnej, ułożonej przez hufcowego lub drużynowego(wą) próby złożonej z zadań, wymagających od kandydata/kandydatki wykształcenia w sobie i wykazania się pożądanymi cechami. Program próby zatwierdza hufcowy lub drużynowy(a) konsultując go z kandydatem/kandydatką w takim zakresie jaki uzna za stosowny.

c) Wszyscy harcerze i harcerki w drużynie powinni znać obowiązujący tryb zdobywania stopni w drużynie oraz obowiązujące idee i wymagania stopni.

d) Wiedza i umiejętności kandydata powinny zostać wrywkowo sprawdzone w formie biegu harcerskiego. Bieg harcerski jest grą terenową – ciągiem zadań do wykonania indywidualnie lub zespołowo bądź specjalnie zaaranżowanych sytuacji, w których kandydat wykaże się w praktyce posiadaną wiedzą i umiejętnościami.

e) Dokumentacja zdobywanych stopni zawiera programy prób indywidualnych poszczególnych harcerzy/harcerek wraz z odpowiednimi adnotacjami na temat ich przebiegu i wykonania zadań, a także indywidualne wyniki organizowanych biegów harcerskich.

10. Okres odpowiedniego przygotowania do rozpoczęcia próby opisany w § 6 pkt. 8

a) powinien trwać od 6 do 18 miesięcy, przy czym zależy to od decyzji hufcowego lub drużynowego(ej).

11. Próba na stopnie powinna trwać odpowiednio:

Nazwa stopnia	Czas trwania próby
Młodzik/Ochotniczka	3 - 4 miesiące
Wywiadowca/Tropicielka	3 - 6 miesięcy
Ćwik/Samarytanka	6 - 10 miesięcy

12. W próbach na stopnie zaliczenia realizacji zadań dokonuje hufcowy lub osoby przez niego upoważnione: instruktorzy, specjaliści, rodzice, duszpasterz, przyboczny, zastępowy, itp. Zaliczenia realizacji zadań indywidualnych dokonuje wyłącznie hufcowy.

VI. Prowadzenie prób i zdobywanie stopni Harcerza Orlego/Wędrowniczki

i Harcerza/Harcerki Rzeczypospolitej

§ 7

1. Stopnie Harcerza Orlego/Wędrowniczki i Harcerza/Harcerki Rzeczypospolitej zdobywa się w Kapitułe Stopni Harcerskich.
2. Wymaganiem dla kandydatów/kandydatek zdobywających stopnie Harcerza Orlego/Wędrowniczki i Harcerza/Harcerki Rzeczypospolitej jest wybranie odpowiedniego opiekuna próby.
3. Dla zdobywania stopni Harcerza Orlego/Wędrowniczki opiekunem próby jest harcerz(ka) w stopniu co najmniej Harcerza Orlego/Wędrowniczki, dla osoby zdobywającej stopień Harcerza/Harcerki Rzeczypospolitej opiekunem próby jest harcerz(ka) w stopniu Harcerza/Harcerki Rzeczypospolitej.
4. Przy otwieraniu próby w innej jednostce niż macierzysta wymagana jest zgoda bezpośredniego przełożonego.
5. Tryb zdobywania stopni musi spełniać następujące warunki:
 - a) Kandydat/kandydatka zgłaszający się do kapituły spełnia warunki dopuszczające go/ją do zdobywania danego stopnia. Zapoznał(a) się z obowiązującym trybem zdobywania stopnia oraz ideą i sylwetką stopnia.
 - b) Kandydat/kandydatka wybiera opiekuna próby. Zadaniem opiekuna próby, jest pomoc kandydatowi/kandydatce w ułożeniu programu próby, a następnie wspieranie go/jej w trakcie jej realizacji.

- c) Dojrzałość i postawa powinny zostać skonfrontowane z sylwetką i ideą stopnia w formie indywidualnej próby złożonej z 6 – 10 zadań, wymagających wykształcenia w sobie i wykazania się pożądanymi cechami.
- d) Kandydat/kandydatka wraz z opiekunem zgłaszają się na spotkanie Kapituły przy otwarciu i zamknięciu próby.
- e) Program próby zatwierdza kapituła biorąc za podstawę zbiór zadań zaproponowanych przez kandydata/kandydatkę. Po zapoznaniu się z uzasadnieniem zgłoszonych przez kandydata/kandydatkę propozycji, kapituła może dokonać korekt w proponowanym programie próby.
- f) Program próby zawiera czas jej trwania.
- g) Próba na wniosek kapituły jest otwierana rozkazem hufca.
- h) Przy zamknięciu próby kandydat/kandydatka przedstawia pisemne sprawozdanie z jej przebiegu wraz z dokumentacją przeprowadzonych zadań. Oceny realizacji próby dokonuje kapituła.
- i) Zamykając próbę kapituła kieruje do hufcowego wniosek o przyznanie stopnia lub zamknięcie próby z wynikiem negatywnym.

VII. Kapituła Stopni Harcerskich

§ 8

1. Komendant Hufca powołuje rozkazem Kapitułę Stopni Harcerskich.
2. Nie przestrzeganie postanowień niniejszego regulaminu, brak sprawozdania, otwartych czy zamkniętych prób w danym roku jest podstawą do rozwiązania kapituły przez komendanta hufca.
3. Skład Kapituły Stopni Harcerskich to przewodniczący kapituły - instruktor w stopniu minimum podharcemistrza i Harcerza/Harcerki Rzeczypospolitej oraz minimum dwóch instruktorów w stopniu Harcerza Orlego/Wędrowniczki.

§ 9

1. Posiedzenie Kapituły Stopni Harcerskich jest ważne przy udziale minimum dwóch członków kapituły. Podczas każdego spotkania jest sporządzany protokół z przebiegu spotkania i podpisany przez uczestniczących członków kapituły.

2. Kapituła Stopni Harcerskich opracowuje jednolity sposób nadawania stopni stanowiący tradycję kapituły.

3. Archiwum prób obejmuje: ewidencję prowadzonych prób z zaznaczeniem dat otwarcia, zamknięcia i przyznania stopnia, protokoły ze spotkań kapituły, karty prób na stopnie, sprawozdania (raporty) z realizacji próby na stopie.